

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
23-24 листопада 2023 року

Львів 2023

ЕТИЧНЕ Й ЕСТЕТИЧНЕ В КУЛЬТУРІ.
РЕЛІГІЯ ЯК СФЕРА КУЛЬТУРИ.
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК
НОВІТНЯ ФОРМА ІСНУВАННЯ КУЛЬТУРИ.

УДК: 372.82

РЕЛІГІЯ ЯК ГОЛОВНЕ ЯВИЩЕ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ

Ксенія ОЛЕКСИН

*Науковий керівник – Остап БІЛЕЦЬКИЙ, викладач кафедри
соціальної роботи, управління та суспільних наук,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Релігія-це віра, богослужіння та релігійні інституції, які їх здійснюють. Етимологію слова «релігія» можна тлумачити двоюко : як «зв'язок » людини з Богом і як « зв'язок» людини з нормою або системою доктрин [3].

Вважається, що релігія має загально людські цінності, включаючи моральну, соціальну і патріотичну функції; наполегливий заклик до єдності і миру між народами, викорінення війни, збройних конфліктів, міжнародного і внутрішнього тероризму і всіх форм насильства; велику релігійну літературу, архітектуру, скульптуру, живопис і музику видатних майстрів світового мистецтва на релігійну тематику; релігійні та благодійні акції, спрямовані на допомогу бідним, приниженим і скривдженим[1].

Релігійна свідомість індивідів складається з релігійної психології та ідеології, які є взаємопов'язаними, але все ж відносно незалежними рівнями. Певна система релігійних уявлень поєднується

з набором звичок, традицій, ідей, настроїв і почуттів, які є унікальними для колективу віруючих. Послідовна система ідей, яку пропагують релігійні організації, професійні богослови та служителі, називається релігійною ідеологією. Протягом історії релігія розвивалася за допомогою релігійної психології та ідеології, які виступали як будівельні блоки.

Найважливішим аспектом релігійної ідеології є теологія, яка охоплює економіку, політику, право, мистецтво та релігійну філософію. Теологія служить для формулювання доказів існування Бога і викладає систематизовані погляди на світ, місце людини в ньому і сенс існування[1].

По - перше, головна ідея всіх релігій це ідея Бога, як відображення абстрактної людини, а не розривно пов'язана з гуманізмом.

По - друге, глобальний гуманізм не заперечує всі існуючі віросповідання, національні традиції, звичаї та світогляди, а навпаки, передбачає їх і ґрунтується на них. Таким чином, коли йдеться про перспективи релігії, можна говорити лише про її еволюцію [3].

Однією з найважливіших функцій релігії є її світоглядна функція. Саме в цій функції релігії прагнуть створити власний образ світу, а також власні соціальні та гносеологічні схеми вдосконалення суспільного життя, визначити місце і роль людини в системі природиісуспільства[4].

Зміст релігійного світогляду — не божественний, а людський, або, краще сказати — суспільний, незважаючи на його фантастичність [3].

Релігія виконує регулятивну функцію. Як будь-яка інша сфера духовної культури, вона створює певну систему норм і цінностей, але специфіка яких полягає насамперед у збереженні й закріпленні віри у надприродне .Цьому завданню підпорядковані не

тільки культові дії, а й сімейно-побутові стосунки, система традицій і звичок [4].

Релігія асимілювала багато елементів загальнолюдської моралі. А оскільки, за словами Енгельса, Бог є абстрактним людським відображенням, то більшість релігійної моралі має не над природну, а людську і соціальну природу[1]

У висновку я хочу сказати, що релігію вважають одним із головних явищ духовної культури, оскільки вона впливає на багато сторін життя людини. Вона надає людям низку цінностей, моралі, традицій і ритуалів, які впливають на їхню поведінку, стосунки з іншими та погляди на світ. Вона відображається в мистецтві, літературі, архітектурі та інших проявах культури. Також впливає на світогляд людини і допомагає знайти відповіді на питання про походження світу, призначення людини, сенс життя. Крім того, релігія може об'єднувати людей у спільноти, даючи їм відчуття причетності та солідарності. Водночас це також може бути джерелом конфліктів і розколів, оскільки різні релігії можуть мати різні світогляди, мораль і етику.

ЛІТЕРАТУРА

1. Звонок, О. А. Релігійна культура як складова духовної культури людства. Гілея: науковий вісник, - 2013.-193-196 с.
2. Релігія в житті суспільства URL: <https://ua.osvita.ua/vnz/reports/relig/21066/>
3. Функції релігії. URL: <https://subject.com.ua/philosophy/osnovi/227.html>

УДК 172.2:371.134

**МОРАЛЬНА КУЛЬТУРА РЯТУВАЛЬНИКА: ВИКЛИКИ
СЬОГОДЕННЯ**

Остан БЛЕЦЬКИЙ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Сучасне суспільство перебуває у фазі активних змін, які спричиняють неоднозначні, суперечливі наслідки для соціального розвитку. З однієї сторони, завдяки науково-технічним інноваціям, високотехнологічному виробництву, покращується якість задоволення людських потреб, але з іншої - в різних сферах життєдіяльності виникають кризові стани (екологія, економіка, національно-релігійні та соціально-політичні відносини); відбувається боротьба за ресурси, збільшується число терактів, міждержавних збройних конфліктів, точаться війни. Це у свою чергу зумовлює зростання надзвичайних ситуацій різного походження, рівень складності ліквідації яких є надзвичайно високим і ризиконебезпечним для рятувальників. Як зазначають В. Грицанюк та В. Логвиненко «з огляду на ризиконебезпечність аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, пов'язаних з ліквідацією лиха, зростає потреба у фахівцях професійна готовність яких передбачає не лише спеціалізовані профільні компетентності, а й особистісні якості та моральні мотиви, що спонукатимуть особу до такої діяльності» [7, с. 142]. Отже, для розв'язання цієї проблеми необхідно звернутись до моральної культури особистості рятувальника.

У науковій літературі поняття «моральна культура» тлумачиться досить широко і розлого: «цей феномен має велике смислове навантаження і є різноплановим, проте різні, на перший

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК НОВІТНЯ
ФОРМА ІСНУВАННЯ КУЛЬТУРИ**

<i>Ксенія ОЛЕКСИН</i> РЕЛІГІЯ ЯК ГОЛОВНЕ ЯВИЩЕ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ.....	204
<i>Остан БІЛЕЦЬКИЙ</i> МОРАЛЬНА КУЛЬТУРА РЯТУВАЛЬНИКА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	207
<i>Тетяна СТРЮК</i> ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДІВ ПОЗИТИВІСТІВ НА РОЗВИТОК ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	210
<i>Вікторія КОНОВАЛЕЦЬ</i> ЕТИЧНЕ ТА ЕСТЕТИЧНЕ В КУЛЬТУРІ.....	215
<i>Софія МАНЬКО</i> РОЛЬ КИСЬОВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ЖИТТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.....	218
<i>Яна ЮСИП</i> РОЛЬ ЕТИКИ У СТВОРЕННІ ДОСТУПНИХ КУЛЬТУРНИХ ПРОСТОРІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ	220
<i>Андрій ДУЛЬЧАК</i> СЕКСУАЛЬНІСТЬ ЯК (НЕ)КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН (НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ "VITA SEXUALIS" МОРІ ОГАЯ).....	224
<i>Христина ПАРАЦЯК</i> РОЛЬ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	229
<i>Юлія МАЦУЛА</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА КУЛЬТУРНИЙ ІНТЕРНЕТ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	232